ROK AKADEMICKI 2026/2027

SEMESTR ZIMOWY

4 ROK

KULTURA-MEDIA-TRANSLACJA + SPRINT-WRITE

KMT i SW:

1. LITERATURA: MODUŁ DO WYBORU 1

4kmtswA

dr hab. Sonia Front, prof. UŚ

Reprezentacje czasu w literaturze

Przedmiot oferuje przegląd kulturowych reprezentacji czasu od modernizmu do XXI wieku w literaturze brytyjskiej i amerykańskiej. Wykłady dotyczyć będą historycznego kontekstu zmian kulturowych, które wpływają na sposoby, na które konceptualizujemy czas i przedstawiamy go w literaturze. Zajęcia skoncentrują się natomiast na analizie i interpretacji tekstów literackich, które egzemplifikują różne pojęcia czasu, np. modernistyczny konflikt pomiędzy czasem mechanicznym i psychologicznym w Mrs. Dalloway Virginii Woolf, czas relatywny w Einstein's Dreams Alana Lightmana, czas traumatyczny w Time's Arrow Martina Amisa.

4kmtswB

dr Aleksandra Musiał-Pudełko

Dissecting popular romance

As romance remains one of the best-selling literary genres of the 2020s, an understanding of its popularity and reception helps us make sense of both contemporary popular literature and the culture at large that continues to prize certain love stories over others. Accordingly, this course offers an in-depth look at the genre as well as at the industries, discourses, ideologies, and desires that influence it. Through the lenses of (popular) literary history, gender studies, and queer theory, we're going to consider romance as part of the long tradition of "women's writing"; a genre belonging to popular culture and increasingly shaped by online spaces like BookTok; a product of a publishing industry with all its capitalist entanglements; a literature deeply invested in discourses and ideologies of love and desire; and a reflection of readers' fantasies and pleasure-seeking.

This will be a reading-intensive course, with students expected to complete weekly reading assignments of theoretical texts alternating with chapters of selected queer romance fiction; students will be encouraged to reflect on and discuss other romance novels and sub-genres which they read and enjoy themselves. The course will also involve

a creative component, consisting of two workshops during the semester, where students will be invited to try their hands at crafting romance stories, with the aim of generating insight into the genre's conventions "from the inside." Finally, the course will conclude with an oral exam testing students' theoretical and literary-historical knowledge for the lectures grade, while the practicals will be assessed primarily based on students' engagement and participation in-class.

4kmtswC

dr Julia Szołtysek

Literary representations of modern cultural phenomena

The module explores how contemporary fiction responds to major cultural, social, and political developments shaping the present. Focusing on recent Anglophone novels, the module examines literary representations of phenomena such as changing forms of gender and sexuality, racial and class identities, academic and cultural institutions, precarity, social inequality, technological and media transformations, and changing understandings of the self and interpersonal relationships.

The module combines theoretical lectures with close reading and discussion of selected novels. Lectures introduce key concepts, critical approaches, and broader cultural contexts, while practical classes encourage students to analyse literary texts in detail and consider how narrative form, characterisation, voice, genre, and literary experimentation shape representations of contemporary experience. Particular attention is given to the ways in which literature can illuminate, question, complicate, or challenge dominant understandings of current cultural phenomena.

The course develops students' ability to connect literary texts with wider cultural debates, apply theoretical concepts to close textual analysis, and critically evaluate representations of contemporary social realities. It also encourages independent interpretation, discussion, and argumentation, providing students with analytical tools applicable to literary studies as well as to the critical understanding of contemporary culture.

Reading list (selected fragments of the following novels):

Caro Claire Burke, *Yesteryear* (2026)

Madeleine Cash, *Lost Lambs* (2026)

Rebecca Sarah Ley, *Bad Fiction* (2026)

Missouri Williams, *The Vivisectors* (2026)

Brandon Taylor, *Minor Black Figures* (2025)

K Patrick, *Mrs S* (2023)

Torrey Peters, *Detransition, Baby* (2021)

2. JĘZYKOZNAWSTWO: MODUŁ DO WYBORU 1

4kmtswA

dr Paweł Zakrajewski, prof. UŚ

Kurs „Socjolingwistyka a przekład" skierowany jest do studentów studiów magisterskich i koncentruje się na znaczeniu uwarunkowań społecznych, kulturowych, politycznych i prawnych dla procesu przekładu. Celem kursu jest rozwijanie świadomości socjolingwistycznej tłumacza oraz umiejętności uwzględniania zróżnicowania językowego i społecznego w analizie tekstu źródłowego i tworzeniu tekstu docelowego. Omawiane są zagadnienia dotyczące relacji języka i społeczeństwa, norm językowych i polityki językowej, dialektów, socjolektów, stylów i rejestrów oraz przemian społecznych i politycznych wpływających na język. Kurs obejmuje również problematykę the World of Englishes, współczesnych zmian w języku polskim oraz analizę komparatywną przekładów polsko-angielskich i angielsko-polskich. Szczególną uwagę poświęca się stosowaniu norm językowych w zakresie gramatyki, leksyki i stylistyki, z uwzględnieniem normy skodyfikowanej i uzusu językowego. Ćwiczenia praktyczne obejmują analizę tekstów źródłowych i przekładów, identyfikację problemów socjolingwistycznych, porównywanie rozwiązań translatorskich, wykonywanie własnych przekładów oraz ich redakcję i uzasadnianie przyjętych rozwiązań. Uwzględniane są także normy prawne dotyczące języka, praw językowych oraz wykonywania zawodu tłumacza.

4kmtswB

dr Anna Stwora

Linguistics: Elective Module 1
Humour in Communication

The module focuses on selected issues related to humour in communication, primarily on its pragmatic aspects. Students are introduced to the fundamentals of humour viewed through the lens of linguistic theories, which enables a better understanding of humorous mechanisms across various types of texts and contexts.

range of topics	1. Introduction to linguistic research on humour. 2. Humour and the maxims of conversation. 3. Theories of humour. 4. The General Theory of Verbal Humour. 5. Humour's multimodality based on memes. 6. Humour and aggression.

	7. Humour, relevance theory, and prototype theory. 8. Failed humour. 9. Intertextuality as the basis for humour. 10. Sociocultural underpinnings of humour.

The final grade is the grade from the final project. Students select a small corpus of humorous media texts and conduct a linguistic and pragmatic analysis demonstrating their ability to recognise, interpret, and critically evaluate humour as a communicative tool. The project integrates humour theory, linguistic analysis, and media awareness. Projects are done either independently, in pairs, or small groups.

4kmtswC

dr Łukasz Matusz

Podczas zajęć skupimy się na wybranych zagadnieniach z zakresu semantyki i pragmatyki językowej, takich jak:

- Metafora w języku i kulturze

- Implikatura językowa

- Uprzejmość i nieuprzejmość językowa

- Zjawisko tabu językowego, przeklinania i obelg w języku

Podczas zajęć będziemy stosować różnorodne formy pracy.

W celu wprowadzenia poruszanych zagadnień prowadzący będzie korzystać z prezentacji, a także analizy, opisu i objaśnień omawianych zagadnień.

Następnie zostaną wprowadzone formy aktywizujące uczestników, takie jak dyskusja, studium przypadku, peer learning.

Jako element oceny OKM uczestnicy będą proszeni o przygotowanie i wygłoszenie prezentacji na wybrany przez siebie temat z zakresu prezentowanych zagadnień.

TYLKO KMT:

1. KULTURA/LITERATURA: MODUŁ DO WYBORU 1 (TEORIA LITERATURY/ TEORIA KULTURY)

4kmtA (teoria kultury)

dr hab. Sławomir Masłoń, prof. UŚ

The module will be devoted to examining, on the one hand, the historical development of the concept called "culture" from its appearance in the 18th century as a tool of western secularisation and self-examination. This will include analysis of various possible meanings of the concept and of multiple ways emphases have been shifted in its understanding, as well as the methods and discourses used in its study. On the other hand, the course will examine theoretical and practical questions related to the nature of contemporary western/global culture, possible meanings of what it is to be "modern" and "postmodern," as well as diverse ways in which various cultural discourses feature in the political struggles of the contemporary world.

4kmtB (teoria literatury)

dr hab. Jacek Mydla, prof. UŚ

This course offers a systematic, comprehensive introduction to the concept of the literary work of art and imaginative literature as a form of communication. The lectures cover a broad spectrum of aspects of the literary work and reflect an inclusive approach as represented in the form of a diagram of literary communication. The diagram includes the following aspects, which are discussed in their mutual relations: the author, the reader (reception), the work and what it represents (the real/fictive worlds), and the medium of representation (language). Particular attention is paid to the functioning of language, performativity, and representation (imitation, mimesis).

The classes are devoted to the study of sample theoretical texts and, mostly, to students' application of elements of the theory to chosen literary works. Students will be asked to focus on an aspect of literary communication and discuss it in relation to a chosen literary work.

2. INTERPRETACJA TEKSTÓW KULTURY: MODUŁ DO WYBORU 1

4kmtA

dr Marek Kulisz

Zajęcia poświęcone będą omówieniu i analizie wybranych tekstów literackich, teoretyczno-literackich, filozoficznych a także publicystycznych. Akcent położony zostanie na przestawieniu różnych technik interpretacyjnych i narracyjnych, w szczególności tych zaproponowanych przez współczesną teorię literatury. Teksty analizowane będą też pod kątem spójności i poprawności logicznej, i w tym kontekście pokazane zostaną różnice pomiędzy – najogólniej rzecz ujmując – różnymi rodzajami twórczości pisarskiej: co w jednym typie tekstu uznajemy za niedopuszczalny błąd, w innym będziemy postrzegać jako ciekawe wzbogacenie przekazanych znaczeń. (Dlatego omówione krótko zostaną najczęściej popełniane błędy logiczne.) W przypadku niektórych tekstów omawiane będą też charakterystyczne dla nich aspekty ideologiczne i społeczne, a w szczególności ich aktualność i znaczenie dla współczesnego czytelnika.

4kmtB

dr Justyna Jajszczok

Transformations

From Jekyll and Hyde to Dorian Gray to Dracula, the theme of transformation is a staple of literary and popular fiction. This module focuses on transformations understood in two ways: as themes in fiction, with depictions of characters changing their form into something altogether different, and as retellings – that is, ways in which the original instances of transformation are adapted, altered, updated and translated into other media. Using selected critical texts, the module will examine the theme of transformation and how critical and creative interpretations may overlap. Through peer learning and conceptual work, students will explore the dialogue between the earlier literary examples of the transformation theme and their present-day iterations, with particular attention paid to questions such as the need for the retelling, what the original tells us about human nature and how (if at all) this message changes in the present. Students will actively participate in creating the module content by conducting research and presenting their findings on transformative retellings.